

Pomorze wygrywa w kolej – wykorzystanie kolei w powiatach

06.11.2023

Urząd Transportu Kolejowego zbadał, jak wyglądał ruch pasażerski na poziomie powiatów w 2022 r. Sopot, Gdynia, Skierniewice i powiat grodziski – to tu liczba pasażerów jest największa w stosunku do liczby mieszkańców. Na przeciwnym biegunie są 43 powiaty – zamieszkałe przez 6% mieszkańców Polski – w których pasażerowie nie mają dostępu do stacji.

Urząd Transportu Kolejowego przyjrzał się dostępowi pasażerów do kolei w powiatach już drugi raz, wykorzystując wskaźnik wymiany pasażerskiej na stacjach powiatu w stosunku do liczby mieszkańców. Według tego wskaźnika najlepiej wypadł Sopot (miasto na prawach powiatu), w którym w 2022 r. mieszkało 32,7 tysiąca mieszkańców. W Sopocie wartość wskaźnika wyniosła 391 wsiadań/wysiadań przypadających na jednego mieszkańca. Oznacza to, że przy założeniu, że w Sopocie jedynymi podróżującymi koleją byli mieszkańcy tego miasta, każdy z nich podróżował koleją niemal 400 razy w roku. To wynik znacznie wyższy od ubiegłorocznego, który nieco przekroczył 233 i również był najlepszym wynikiem w kraju. Jednak w miejscowościach o dużym znaczeniu turystycznym wysoki wskaźnik wykorzystania obrazuje w większym stopniu, jak ważnym środkiem transportu dla danego ośrodka jest kolej, niż jakie jest faktyczne wykorzystanie przez mieszkańców. W przypadku Sopotu znaczenie kolei jest niepodważalne.

Poza Sopotem jeszcze tylko 3 powiaty osiągnęły wskaźnik

POWIĄZANE INFORMACJE

Zestawienie najważniejszych informacji z badania wskaźnika dostępności do kolei w powiatach w 2022 r.

powyżej 100. Zaraz za Sopotem uplasowała się Gdynia z wynikiem 138,2 (w 2021 r. było to 92,3), następnie Skierniewice, gdzie na jednego mieszkańca przypada 106,9 podróży koleją rocznie (rok wcześniej było to 73,9). Najlepszą czwórkę zamyka powiat grodziski, który osiągnął wynik podobny do skierniewickiego – 104,6 (wzrost o ponad 19 punktów w ciągu roku).

Kolejna grupa powiatów to te, w których wskaźnik wykorzystania kolei był niższy niż 100, ale nie mniejszy niż 50. Takich miejsc w Polsce jest 9. Stawkę otwiera Gdańsk z wartością wskaźnika 91, następnie powiaty miński (76,4), nowodworski (71,7), żyrardowski (70,8), miasta na prawach powiatu Katowice (65,3), Siedlce (63,5), powiat pruszkowski (57,3), następnie ulokowała się Warszawa (50,7) i na końcu tej grupy powiat otwocki (50,2). Wszystkie te powiaty, za wyjątkiem Gdańska, znajdują się w województwie mazowieckim. Aglomeracja warszawska pokazuje, że kolej może być środkiem transportu o dużym zainteresowaniu wśród mieszkańców powiatu.

„Liczba pasażerów kolei rośnie, jednak nadal w wielu lokalizacjach jej oferta wybierana jest rzadko. Dotyczy to również miejsc, gdzie pociągi zatrzymują się częściej niż raz na godzinę. Budowanie oferty przewozowej to zadanie zarówno przewoźników, organizatorów publicznego transportu, jak i zarządcy infrastruktury. Bogata pod względem liczby pociągów oferta najbardziej wpływa na zwiększenie wykorzystania kolei. Pozostałe powody to właściwe skomunikowanie z innymi środkami transportu czy też stworzenie połączeń, które są odpowiedzią na główne motywy, dla których ludzie podróżują. Plany rozwoju kolei pasażerskiej nie powinny pomijać obszarów, do których kolej obecnie nie dociera – powstanie lub przywrócenie kolei powinno być przedmiotem szczegółowych analiz i konsultacji” – odniósł się do wyników analizy powiatów dr inż. Ignacy Góra, Prezes Urzędu Transportu Kolejowego.

Od ubiegłorocznej analizy nie zmieniła się sytuacja związana z dostępnością kolei w powiatach. Nadal w 43 z 380 powiatów pociągi się nie zatrzymywały. Oznacza to, że na terenie 11%

powiatów nie ma ani jednej czynnej stacji kolejowej. Tym samym blisko 2,3 mln mieszkańców Polski nie może skorzystać z przejazdów pociągami na obszarze powiatu, w którym mieszka.

Najgorzej sytuacja wygląda w województwach warmińsko-mazurskim, małopolskim i mazowieckim. Na Warmii i Mazurach jest 21 powiatów. 6 z nich (co oznacza 204,6 tys. mieszkańców) nie ma stacji pasażerskich. W województwie małopolskim stacji brakuje w 4 powiatach, ale daje to 361,2 tys. osób, które są pozbawione dostępu do kolei. Na Mazowszu takich osób jest 246,5 tys., ponieważ na terenie 6 powiatów nie zatrzymują się pociągi pasażerskie.

W przypadku województwa podlaskiego w czterech powiatach brak było wymiany pasażerskiej, a w pozostałych wskaźniki wykorzystania nie przekroczyły 10. Jest to jedyne województwo, gdzie żaden z powiatów nie osiągnął wyniku większego niż 10. To pokazuje, w jak niewielkim stopniu jest w tej chwili wykorzystywana kolej w większości podlaskich powiatów.

W najlepszej sytuacji pod względem dostępności do stacji na terenie powiatu znajduje się woj. lubuskie, gdzie w każdym powiecie jest co najmniej jedna stacja kolejowa. Ważne jest jednak także skomunikowanie stacji z innymi gałęziami transportu oraz rodzaj oferty przewozowej dostępnej dla danego punktu.

Dane o dostępności kolei w powiatach pokazują, że potrzebuje ona rozwoju również tam, gdzie nie jest w wystarczającym stopniu wykorzystywana. Kolej potrzebuje pasażerów, a pasażerowie kolei. Żeby ta wymiana istniała, potrzeba odpowiedniej oferty. Liczba pasażerów powinna być z każdym rokiem coraz wyższa. Będzie to potwierdzeniem właściwego kierunku rozwoju tej gałęzi transportu.

[Zestawienie najważniejszych](#)

